

...о мирном
атоме

Стар. 2-5

Белсат выйшаў
у эфір

Стар. 6-7

Трое приехали
в пуцу...

Стар. 12

ВЫІБАР

Газета Магілёўскай абласной кааліцыі дэмакратычных сілаў

Донараў падтрымала ПАРЭ

ІГАР КАВАЛЕНКА ЎПЭЎНЕНІ, ШТО ПРАЎДА НА БАКУ ДОНАРАЎ

На зварот аргкамітэту дабрачын-
нага фонду донараў “Кропля жыць-
ця” Парлямэнцкая Асамблея Рады
Эўропы даслала шэраг дакумэнтаў,
якія рэгляментуюць дачыненні
донараў і донарскіх арганізацыяў
зь дзяржавай у краінах Эўразьвязу.
Праблема з донарскай крывёй у
Магілёве застаецца.

У суправаджальным лісьце сакра-
тар асамблеі Геза Мэзэй выказала

ўдзячнасьць ад імя генэральнага
сакратара Асамблеі Матэа Сарына-
са за ўзьнятыя ў Беларусі праблемы
донарства.

Актывісты беларускай донарскай
арганізацыі атрымалі рэкамендацыі,
паводле якіх дзейнічае сыстэма
донарства ў краінах Эўразьвязу,
а таксама эўрапейскія стандарты
донарства ды некаторыя іншыя
дакумэнты..

Старшыня аргкамітэту Ігар Ка-
валенка лічыць ліст з Парлямэнц-
кай Асамблеі Рады Эўропы вельмі
важным:

“У краінах Эўразьвязу менш
праблемаў з донарамі, чым у нас у
Беларусі, бо там дзяржава падтрым-
лівае донараў рознымі сродкамі. У
Беларусі наадварот — усе льготы і
ўсю падтрымку адмянілі”.

Магілёўскія донары зьвярнуліся
ў Парлямэнцкую Асамблею Рады
Эўропы пасья заяваў беларускіх
чыноўнікаў, што скасаваньне льготыў
донарам — нібыта патрабаваньне
Рады Эўропы.

“Як я і меркаваў, Эўразьвяз ніяк
ня ціснуў на беларускіх чыноўнікаў,
каб яны скасавалі льготы”, — зазна-
чае Ігар Каваленка.

Усе дакумэнты на ангельскай
мове — пасья перакладу дона-
ры-актывісты распаўсюдзяць іх у
дзяржаўных мэдычных установах.

Тым часам у Магілёве праблемы
з донарамі застаюцца. Донары не
ідуць здаваць кроў.

Гаворыць галоўны лекар Ма-
гілёўскай станцыі пераліваньня
крыві Барыс Гольдэнбэрг:

“Мы цяпер перайшлі да актыўнага
пошуку донараў. Выяжджаем у
раёны, прадпрыемствы, установы.
Выезды на наступны год плянуем

рабіць часцей. Гэты графік узгадня-
ецца з аблвыканкамам і даводзіцца
да органаў выканаўчай улады — гэта
будзе дзяржаўным заданьнем”.

Льготаў у донараў не засталася,
лічыць Барыс Гольдэнбэрг:

“На сёньняшні дзень, калі нічога
ня будзе вырашана, то 16-га чысла
застануцца толькі, я б сказаў, намі-
нальныя льготы. Льготы на зубапра-
тэзаваньне адмянілі. Пакуль толькі
дабаўка да пэнсіі застаецца”.

Паводле Барыса Гольдэнбэрга,
у Магілёўскім аблвыканкаме яшчэ
няма рашэньня пра бясплатны
праезд ганаровым донарам.

Дзяржаўныя прафсаюзы абяцаю-
ць падчас заключэньня калектыўных
дамоваў улічваць інтарэсы ганаро-
вых донараў. Ім будуць выплачваць
дадатковыя прэміі.

Абяцаюць таксама даваць гана-
ровым донарам харчовыя і рэчавыя
гуманітарныя пакеты.

За аднаразовую здачу крыві
донар атрымлівае блізу 70 тысяч
рублёў, за здачу плязмы — каля
120 тысяч.

У чэрвені магілёўскія донары
праводзілі папераджалны страйк
супраць скасаваньня льготыў.

Размышления о мирном атоме

УЧЕНЫЕ УБЕЖДАЮТ

В мировой экономике сегодня наблюдаются два противоположно направленных процесса: рост энергопотребления, который катастрофически быстро сокращает запасы легкодоступных энергоносителей (разведанных запасов газа и нефти для потребностей человечества хватит не более чем на 100 лет) и замедление роста предложения энергии из-за отсутствия в требуемых объемах средств для обеспечения наращивания ее производства.

Традиционная энергетика, которая базируется на ископаемых энергоресурсах, на фоне все возрастающих потребностей человечества фактически себя исчерпала и оказалась технологически, экономически и экологически несостоятельной. Тем не менее, в мировой экономике до 30-х годов текущего столетия доминирующее положение в структуре потребления первичных энергоресурсов сохранится за энергоносителями органического происхождения и составит 85% от всего объема их потребления. При этом в их общем объеме первое место сохранит уголь, второе – природный газ, третье - нефть. Возобновляемые источники энергии (ветер, биомасса, солнечные батареи, геотермальные источники, приливные электростанции), которым сегодня уделяется большое внимание на предмет перспективы широкого использования, востребованы пока в качестве точечного снабжения отдельных объектов и не интегрированы в национальные сети энергоснабжения.

Развитие белорусской энергетики обусловлено общемировыми тенденциями, но с учетом специфики отечественного энергокомплекса – диверсификация поставок и видов топливно-энергетических ресурсов, жесткие меры по энергосбережению, строительство АЭС. В пользу ядерной энергетики говорит тот факт, что в мире сегодня эксплуатируется 442 ядерных реактора различных типов. Основу мировой ядерной энергетики – 70% - составляют АЭС с водо-водяными реакторами типа ВВЭР. Наиболее перспективными для нашей республики являются эволюционные проекты АЭС с усовершенствованными водо-водяными реакторами третьего поколения мощностью не более 1000 МВт.

Ключевым моментом в определении путей развития энергокомплекса с целью обеспечения

энергетической безопасности является разработка структуры топливно-энергетического баланса страны на определенный период с детальным анализом всех энергоносителей. Ведь именно баланс топлива и энергии в современном мире является стержнем экономической политики. В тоже время оптимизация топливно-энергетического баланса - процесс постоянный и многофакторный.

В настоящее время в Беларуси сложилась непростая ситуация с обеспечением энергетической безопасности. Вклад собственных ресурсов в обеспечение потребителей республики котельно-печным топливом составляет немногим более 16%. Доля природного газа в топливном балансе белорусской энергосистемы превышает 95% и составляет 79% в балансе котельно-печного топлива страны. 99% импортных ресурсов закупается в одной стране – России. Кроме того, более 60% энергетического оборудования выработало свой технический ресурс.

Производственный потенциал белорусской энергосистемы представлен электростанциями установленной мощностью 7.96 МВт. Основную долю в производстве электроэнергии составляют тепловые электростанции, работающие на природном газе. В РБ эксплуатируются тепловые электростанции двух типов: конденсационные электростанции и теплоэлектроцентрали – их доли в производстве электроэнергии примерно одинаковы. Учитывая тот факт, что в ближайшие 15 лет объемы валового потребления ТЭР в Беларуси возрастут с 37.1 до 52.3 млрд. кВт/час, а потребность в тепловой энергии составит до 87 млн. Гкал, важное значение для экономики страны в ближайшее время приобретут новые виды энергоносителей. При этом для удовлетворения прогнозных показателей установленная мощность энергоисточников к 2020 г. должна составлять 11900 МВт, или прирасти на 56%.

Собственной ядерной энергетике отводится значительное место в решении энергетических проблем Республики Беларусь. АЭС являются конкурентоспособными производителями энергии, а ядерное сырье предпочтительнее органического топлива. В настоящее время стоимость органического топлива в зависимости от вида в 2.7 – 4.2 раза выше ядерного. Капитальные затраты на строительство АЭС в значительной мере компенсируются более длительным сроком

ее эксплуатации. При вводе в энергосистему атомной станции мощностью 2 млн. кВт себестоимость производства электроэнергии снизится примерно на 0.5 цент/кВт/час. Реальная экономия с 2020 г. должна составить 200 млн. долларов США в год. Затраты на покупку природного газа сократятся на 500 млн. долларов в год. Немаловажным является и влияние теплоэлектростанций на загрязнение окружающей среды и порождаемый ими парниковый эффект. Уменьшение использования природного газа приведет к снижению выбросов в атмосферу на 7-10 млн. тонн.

Сооружение атомной станции обусловлено, в основном, двумя факторами - экономической целесообразностью и наличием соответствующих площадок для размещения АЭС.

Ввод АЭС в Беларуси в 2017-2020 гг. позволит вовлечь в энергобаланс 5 млн. т. условного топлива, что значительно компенсирует потребности в природном газе и стабилизирует его потребление. Доля атомной энергии в энергобалансе к 2020 г. составит до 30% и возможна перспектива перехода энергосистемы страны на самообеспечение.

Таким образом, строительство АЭС и вовлечение в энергобаланс ядерного топлива могут существенно повлиять на обеспечение энергетической безопасности и повысит экономическую и энергетическую безопасность Беларуси.

В пользу ядерной энергетики говорит и тот факт, что Япония – единственная страна мира, которая подверглась полномасштабной ядерной атаке и понесла огромные человеческие потери в результате радиоактивного заражения, сегодня активно развивает атомную энергетику. В стране действует больше ядерных реакторов, чем в любом другом государстве, кроме США и Франции.

ЧЕРНОБЫЛЬ ПРЕДУПРЕЖДАЕТ

Инцидент на американском Три-Майл-Айленде в 1979 г. и авария на ЧАЭС в 1986 г. заметно подорвали доверие к ядерной энергетике в мировом масштабе. Имеется информация, что за 50 лет ядерной эры произошло около 400 радиоактивных аварий – по восемь в год. До сих пор существуют проблемы с безопасностью, скрываются факты нештатных ситуаций на АЭС. Самый серьезный инцидент последнего времени

произошел в Японии в марте 2004 г. на ядерном комплексе в Михаме на западном побережье страны: пять человек погибли. И это происходит в Японии – признанном лидере современных технологий и дисциплинированной рабочей силы.

Во Франции в ноябре 2007 г. вокруг АЭС, расположенной на западе страны рядом с г.Бренили, отмечено радиоактивное загрязнение местности. Загрязнение цезием-137 достигает 3000 беккерелей/кг при допустимой норме от 0 до 50.

Конечно, вероятность тяжелых аварий на современных ядерных установках в десятки тысяч раз меньше, чем на «старых» станциях. Тем не менее, уроки Чернобыля предупреждают. Более того, японский и чернобыльский опыт показывают, что причиной будущих инцидентов станет скорее человеческий фактор, нежели техническое несовершенство или природные катаклизмы.

Чернобыльская аварией стала самой крупной техногенной катастрофой XX века. Меньше недели понадобилось, чтобы Чернобыль стал мировой проблемой – ведь облучению подверглось более 7 млн. человек.

Из общего объема выброшенных радионуклидов 70% выпало на Беларусь. Произошел выброс ряда изотопов: йода-131, вызывающего рак щитовидной железы; цезия-137; стронция-90, поражающего костный мозг; плутония-239, наиболее токсичного и наименее изученного элемента, период полураспада которого длится 244 000 лет и который может вызывать рак легких. Радиоактивному загрязнению подверглось 23% территории республики, на которой находилось 3678 населенных пунктов и проживало более 20% населения. Общие потери от катастрофы в расчете на 30-летний период преодоления ее последствий оцениваются в 235 млрд. долларов США. Беларусь потеряла 485 деревни, более 70 из которых захоронены в земле. Около 400 000 человек были переселены, еще 500 000 наших граждан остаются жить на зараженных территориях. Более 20 000 наших граждан получили дозу, эквивалентную 2500 рентгенам грудной клетки.

В течение трех месяцев после аварии в Беларуси шли радиоактивные дожди. В некоторых деревнях люди узнали, что они заражены, только через два с половиной года после заражения. Молчание властей породило недоверие, а сокрытие информации от народа привело к тому, что даже в чистых регионах 75% людей стали бояться перспективы заболевания лучевой болезнью.

По истечению 20 лет с момента аварии 2 млн. белорусов, переживших аварию, по-прежнему лишены необходимой медицинской помощи. А ведь заболевания по причине радиоактивного об-

лучения наблюдались вплоть до 2005 года. У детей из сильно загрязненных районов на 83% увеличилось количество случаев появления волчьей пасти, болезни Дауна, деформации конечностей и внутренних органов. Врачи считают, что почти у каждого «чернобыльского» ребенка снижен иммунитет. Ликвидаторы последствий аварии сегодня более апатичны на фоне остальных граждан, у них понижено количество белых кровяных клеток, у многих нарушены репродуктивные функции. Кстати, ликвидаторы сегодня получают компенсацию за свой подвиг в размере 3 долларов в месяц – чем не гробовые деньги?

Сегодня, несмотря на применение целого ряда научных технологий и осуществление мероприятий, проблемными в получении чистой продукции остаются 333 тыс. га сельхозугодий, из которых 189 тыс. га загрязнены стронцием свыше 0,3 Ки/км².

Недоверие у людей к властям остается – слишком часто их обманывали, слишком убедительно нас заверяют в безопасности белорусских продуктов питания. Эти же белорусы засевают радиоактивные поля и потом сами же и потребляют радиоактивную продукцию. Невозможно отследить ситуацию с угодьями на площади более 6 000 км², загрязненных радионуклидами. А может дело в самих белорусах?

Последствия Чернобыля – это хроническое бедствие, которое, как эстафету, мы уже передали нашим детям. По прошествии 20 лет мы замечаем, что с каждым годом проблемы Чернобыля все меньше волнуют и власти, и народ, постепенно куда-то исчезают спонсоры ликвидации этих последствий. А ведь онкологические заболевания увеличились в Беларуси после аварии в 74 раза, смертность более чем на 20% - в настоящее время от старости умирает только каждый 15 белорус. Сегодня ежедневно умирает 2 ликвидатора последствий аварии на ЧАЭС.

Среди факторов демографического угасания радиация занимает первое место. И есть предчувствие (динамика количества заболеваний раком щитовидной железы), что худшее для белорусов еще может быть впереди.

Размещение АЭС является одним из основных вопросов, связанных с обеспечением надежной эксплуатации станции и безопасностью населения и окружающей среды. 17 академических и отраслевых институтов, ряд министерств и ведомств изучали возможность строительства АЭС на территории Беларуси. Основным критерием при их выборе служило наличие водоемов, способных обеспечить надежное охлаждение станции электрической мощностью до 4000 МВт, а также

малая плотность населения. После анализа природно-географических характеристик для более подробного анализа были оставлены Быховский и Шкловско-Горецкий районы. Рассматриваются также пункты в западных районах страны. Настораживает же тот момент, что в конце 1980-х годов на территории Беларуси ученые так и не смогли найти площадку для захоронения радиоактивных отходов. И вдруг находится место для строительства атомной станции.

Нельзя исключать из негативных явлений, сопровождающих атомную энергетику и «ядерный бизнес», который по прибыльности стоит сразу после незаконной торговли наркотиками. По данным МАГАТЭ, в Европе за 1992-1998 гг. было зафиксировано 173 случая хищения ядерных и радиоактивных материалов. В 320 сообщениях о воровстве фигурирует уран – природный, низкообогащенный, обедненный – или торий. Ежегодно в мире транспортируется около 10 млн. упаковок с ядерными материалами. Известны 223 случая изъятия таможенниками радиоактивных источников, включая уран, цезий, плутоний и америций.

В Могилевской области несколько лет назад КГБ была пресечена попытка перевоза через нашу территорию нескольких радиоактивных источников. Совсем недавно на одном из предприятий области похитили радиоактивные источники цезия-137, которые в ходе поисков были обнаружены в частном доме. Перед этим был зарегистрирован случай, когда на окраине г.Быхова нашли радиоактивный источник радия-226 в свинцовом контейнере.

Думайте, белорусы!

ЭКОНОМИКА НЕ ПРОТИВ

Энергетика является базовым элементом устойчивого и динамичного развития экономики любого государства. А проблема белорусской экономики как раз в высокой ресурсоемкости технологий и изделий, значительной стоимости и недостаточного их качества, что не позволяет обеспечивать высокую конкурентоспособность белорусских товаров. Поэтому оптимизация ресурсопотребления, создание ресурсосберегающих технологий и лежат в основе устойчивого развития страны.

Парадокс в том, что этими проблемами в стране занимается целый ряд НИИ и проектно-конструкторских учреждений НАН РБ, многочисленные лаборатории и отраслевые институты – но глобального решения проблем пока не наблюдается. Более того, в стране так и не создана целостная система экономии материальных ресурсов, что

снижает конкурентоспособность продукции, эффективность использования всех видов топлива, энергии, сырья, материалов и оборудования.

Каким же образом данные проблемы решают развитые страны? Во всем мире предпринимаются решительные меры для изменения существующих тенденций, вызывающих прогрессирующее истощение природных запасов и деградацию окружающей среды, что является серьезным фактором экономической дестабилизации. К примеру, в 29 странах Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР) активно внедряются наукоемкие технологии рециклинга, и эта отрасль занимает около 10% ВВП в Европе.

Развитые страны мира ведут интенсивный поиск альтернатив органическому топливу, одной из которых является использование возобновляемых источников энергии (ВИЭ). К ним относятся солнечная, ветровая, энергия биомассы, технический потенциал которых на нашей территории намного превышает объем потребления всех теплоэнергетических ресурсов Беларуси. Однако потребление ВИЭ столь незначительно в Беларуси, что на ближайшие десятилетия как серьезный источник энергии они не рассматриваются. В то же время экономический потенциал ВИЭ в цивилизованной Европе постоянно увеличивается в связи с непрерывным удорожанием традиционного органического топлива. К 2020 г. Европа планирует довести использование ВИЭ с 7% до 20%. А что мешает нам идти по этому пути?

Для интенсивного использования ВИЭ в Республике Беларусь существует ряд сдерживающих факторов:

-финансовые барьеры: недостаток инвестиционного капитала, в первую очередь иностранного по причине неустойчивого инвестиционного климата; высокая стоимость оборудования из-за отсутствия спроса, вследствие чего оно производится в небольших количествах; отсутствие государственных механизмов стимулирования в реализации проектов ВИЭ.

-информационные: недостаток информации о технологиях и возможностях их использования; о выгодах, доходности проектов; о запасах возобновляемой энергии.

-институциональные: недостаточная законодательная база в области поддержки освоения ВИЭ; нежелание органов местного самоуправления заниматься проблемами энергетики и финансировать данное направление.

Энергоемкость белорусской продукции в 2 раза выше, чем в развитых странах Европы со схожим климатом. В машиностроении, химической промышленности - в 3-4 и более раз. Присовокупим

сюда чрезмерную материалоемкость белорусских товаров (те же 300-400%) и задумаемся о тщетности усилий административного решения экономических проблем. Из-за высокой ресурсоемкости технологий и изделий и, как результат, значительной стоимости и недостаточного их качества не удастся обеспечить высокую конкурентоспособность белорусской продукции на мировом рынке.

Проблемным для Могилевской области по-прежнему остается недостаточное использование местных видов топлива и тепловых вторичных энергетических ресурсов на предприятиях области.

И почему нам не развивать более высокими темпами энергетику, базирующуюся на каменном угле? Это дешевле и безопасней. В планах белорусских властей довести потребление каменного угля до 3 млн.т.УТ, атомная станция добавит в энергобаланс республики 5 (всего-то?) млн.т.УТ. А ведь разведанные запасы угля могут обеспечить человечество энергией еще несколько столетий. У белорусского государства с транзитивной экономикой имеется прекрасная возможность диверсификации поставок, а многие производства полностью подходят (необязательно электростанции) для использования угля в качестве энергоносителя. Тем более, что на территории Беларуси открыты месторождения железорудного сырья, имеющие промышленное значение. Угольные электростанции нужно максимально приблизить к районам добычи топлива – к границам Польши, Украины и России.

Мы не столь эффективно используем природные залежи такого органического топлива, как торф. Сегодня в Беларуси работает 31 торфодобывающее предприятие, которые ежегодно добывают 2.7 млн. тонн торфа. С одной стороны кощунственно сжигать органические удобрения, с помощью которых можно заметно повысить содержание гумуса в почве и, в конце концов, удешевить производство сельскохозяйственной продукции. Но, как переходный вариант решения энергетических проблем страны, торф заслуживает большого внимания и практической реализации в качестве топлива. В то же время основные фонды торфоперерабатывающих предприятий имеют почти полный физический износ, нет системы кадровой подготовки специалистов в РБ, отсутствует мотивация в производительном труде. Проблема носит еще и концептуальный характер – нет единого подхода к классификации торфяных месторождений, а те из них, которые определены к разработке для энергетических целей, почти полностью выработаны.

Административный подход к ресурсосбережению чреват все увеличивающимися бюджетными расходами. Руководители предприятий при реализации программ энергосбережения полностью рассчитывают именно на бюджетные источники финансирования. Кредитование энергосбережения пока не выгодно или слишком фантастическими являются проекты – ведь система сложившейся отчетности Беларуси позволяет даже самым безнадежным предприятиям показывать положительные результаты в энергосбережении. Ведь пока от руководителей требуют отчетность, а не реальные сдвиги существующей проблемы.

Но есть и еще одно, вполне очевидное, последствие от нашей энергетической безалаберности. Именно неоптимальное производственное потребление ресурсов определяет высокую степень загрязнения окружающей среды за счет опасных твердых отходов, газовых и жидких выбросов, которых в республике ежегодно образуется около 30 млн. тонн. Средний же уровень их переработки составляет всего лишь 29%. Многолетние попытки могилевских чиновников совершить что-то кардинальное в этом направлении разбивается о финансовые проблемы региона, но, скорее, дело в их нежелании работать над решением этого вопроса и элементарной административной лени.

Оптимизация ресурсопотребления, создание ресурсосберегающих, а также модернизация существующих технологий являются определяющими в обеспечении устойчивого развития нашей страны.

Наше государство должно разработать экономический механизм стимулирования энергосбережения, экономии материальных и топливно-энергетических ресурсов, условия для создания наукоемких технологических процессов во всех отраслях народного хозяйства. Первостепенное значение в условиях Беларуси должно отводиться энергосбережению и снижению энергоемкости производства, что и является сегодня основой для создания энергетической безопасности, независимости и экономического развития. Однако следует учитывать, что низкая энергоемкость ВВП не является самоцелью ибо не обязательно должна обеспечивать высокую эффективность использования ТЭР и, следовательно, может не соответствовать высокому уровню развития экономики.

На этом фоне атомная энергетика должна развиваться по современным технологиям. Ведь атомная энергетика элитарна изначально и не приемлет ручного управления. В конце концов управлять станцией будут те же славяне, которые взорвали ЧАЭС.

Атомная станция будет иметь мощность 2 000 МВт. Это несколько меньше мощности Лукомльской ГРЭС, но в 2 раза превышает возможности Минской ТЭЦ-4. Численность работающих на станции планируется 2-2.5 тыс. чел.

АС на 30% сократит стоимость продукции, но не энергозатраты на ее производство. Административная экономика как раз и характерна вариантами увода внимания согласного населения на глобальные проекты вместо решения проблем ежедневных. Сегодня мы лишаем нищий белорусский народ мизерных льгот и одновременно планируем инвестиции в ядерный проект (пять ли миллиардов долларов США при этом затратим - еще вопрос), который только на 30% удешевит энергетическую составляющую себестоимости белорусских товаров. Десять лет мы будем напрягать внимание народа перспективами будущей прекрасной жизни, сотни тонн первоклассной газетной бумаги (благо будет выпускаться Шкловской фабрикой) уйдет на агитпроп, но, боюсь, наши кошельки на финише этой кампании так и «не поймут» смысла затеянного процесса.

Не нужно забывать, что проблемным пока остается и обеспечение финансирования всех без исключения проектов по строительству станций

и энергосбережению. Ресурсов национальной финансовой системы для их реализации будет недостаточно и необходимо прибегать к кредитам зарубежных банков. А это сумма примерно в 10 млрд. долларов США, а в целом к 2020 г. потребности в заемных средствах достигнут 20 млрд. долларов.

Анализ состояния энергопотребления в стране показывает, что в целом экономика страдает отсутствием комплексной программы энергосбережения. Те попытки внедрения энергосберегающих технологий в наших условиях на отдельных предприятиях дают эффект на уровне 10-20% экономии и существенного влияния на эффективность экономики в целом по стране не оказывают. Поэтому энергосбережение должно стать общереспубликанской программой, для ее решения должен быть задействован весь научно-технический потенциал страны.

И если ядерной энергетике нет альтернативы, сегодня необходимо совместить два процесса: внедрение ресурсосберегающих технологий и использование мирного атома на благо народа.

Необходима новая концепция организации экономики страны. Ведь, занимаясь импортозамещением, мы копируем устаревшие технологии

и развиваемся по западным промышленным сценариям. Через реализацию целого ряда государственных программ экономика страны заведомо лишается инновационной составляющей. В данном случае перспективнее 5 млрд. долларов использовать на совершенствование технологий, чем на новые источники энергии – в случае успешной реализации данного направления, наша экономика просто не будет нуждаться в этой энергии.

Очевидно, что без смены политического курса страны, без народной ответственности за ее будущее новые технологии не только не придут в наше настоящее, но в случае с АС могут оказаться губительными для страны. Политическая безответственность среднего белоруса напрямую ведет к технологической безответственности. Таким образом, радоваться или огорчаться в связи с очередным проектом властей дело каждого из нас. Не вредно в данной ситуации вспомнить плакат сталинских времен – «Будьте бдительны!».

Петр Мигурский, лидер Могилевской областной Коалиции демократических сил, кандидат наук

Дзіцячы ўзрост

Вось мінулі ўжо цэлых 16 год ад ужо далёкага, а для каго і не 1991 года, калі з разводам СССР мы атрымалі фактычную незалежнасць. Тады мне было 18 гадоў, таму сьмела магу казаць, што ўсё маё дарослае жыццё прайшло ў незалежнай Беларусі. У маладым узросьце чалавек хутка навучаецца, спасьцігаючы розныя інстытуцыя дысцыпліны ды праходзячы скрозь “жыццёвыя ўнівэрсітэты”. Таму мне заўжды было незразумела, чаму дарослыя дзядзькі з уладных кабінетаў, якія маюць па нашых мерках неблагую адукацыю, у рэальным жыцці пры прыняцці рашэньняў кіруюцца не лёгкай, не навуковай базай, а нейкімі ўласнымі забабонамі. І толькі з гадамі я пачаў разумець іх.

У асноўным гэта праблема палягае ў тым, што людзі, якія сёньня кіруюць нашай краінай (вертыкаль, міліцыя, КДБ, дырэктарат), сфарміраваліся як асобы яшчэ ў савецкія гады. Тады ініцыятыва заўсёды каралася. Пра разумнага казалі з асуджэньнем: “Вось які разумнік знайшоўся!”. Крацей

квітнелі тупасць, абібоцтва, лисьлівасць і. г.д. Далёка не самая лепшая чалавечыя якасьці.

З набыццём незалежнасці з’явілася процьма свабоднай інфармацыі і магчымасьцяў яе атымаць. Таму той, хто не ленаваўся, здолеў хутка набыць новыя веды і досьвед. Але, нажаль (зноў вяртаемся да вышэй згаданага), тое, што ў маладосці ўцмоктаеш на лёце, у астатнія гады перажоўваеш сто разоў, пакуль зразумееш новы смак.

Нельга казаць, што наша ўлада за гэтыя гады нічому не навучылася. Безумоўна, пэўны прагрэс ёсць. Але гэта – вельмі малая частка ад таго, што патрабуе ўсьвядоміць час. Бо пакуль нашы “дыназаўры камунізму” эвалюцыянуюць да людзей сусветнага ўзроўню, ёсць шанец загнучца ў сёняшнім жабрацтве не аднаму пакаленьню беларусаў. Роячы з года ў год “ляпы” у эканаміцы, нашы ўлады апошнім часам загнамі сябе ў пастку, выйсьце з якой знайсці вельмі складана нават

карыфеям эканомікі з Міжнароднага валютнага Фонду і Сусьветнага Банку.

Але нашы яго і не адразу кінуліся шукаць, тое выйсьце. Раз няма сродкаў на добрае жыццё і ежу, будзем карміць народ ідэялогіяй. І адразу панабіралі цэлыя штаты ідэялягаў. З тэлеэкранаў, газэтаў і радыёкропак іл’юцца пераможныя гімны. Перамагаем, то ураджай, то ільготы, то цэны, то заробкі. Але годнага жаяцця як не было, так і не праглядаецца. Адразу мала што зробіш. Бо гэта праблема тычыцца не толькі ўлады, а бадай усяго нашага грамадзтва. Мы ўсё ячшэ знаходзімся ў дзіцячым узросьце. Усяго шаснаццаць год. І каб прысьпешыць надыход лепшых часоў, паважаныя землякі, трэба пачынаць зьмены з сябе. Як маўляў той клясык, кожны дзень выціскаць з сябе па кроплі раба. І расьці. Расьці думкамі, розумам, душой. І дай Бог, каб мы ўсё ў нашай краіне пераросшы дзіцячы ўзрост перарасьлі і дзіцячы розум.

Андраэй ЮРКОЎ, тэл. 623 61 08

Тэлеканал “Белсат”

КАНАЛ СТВОРАНЫ Ё РАМКАХ Польшкага Грамадзкага Тэлебачання пры ўдзеле ўраду Польшчы. Праект зацверджаны і фінансуецца польскім парламэнтам. Большасць працаўнікоў “Белсату” — беларусы. Канал працуе на Беларускай мове і адрасаваны найперш жыхарам Рэспублікі Беларусь. У плянах “Белсату” — вяртаць таксама праз Інтэрнэт. Пакуль што на сайце канала <http://belsat.home.pl/> можна паглядзець прамацыйны ролік. У свой першы дзень, 10 снежня, “Белсат” працуе ў тэставым рэжыме. Тлумачыць кіраўнік службы інфармацыі Аляксей Дзікавіцкі: “Тэставае — тры гадзіны. Што да звычайнага рэжыму, праз 2—3 месяцы мы павінны перайсці на 16 гадзін, як і плянавалася. Як гэта і будзе выглядаць у канчатковым варыянце”.

Тры гадзіны — разам увесь эфір. Арыгінальная праграма пакуль мае адну гадзіну. 10 снежня, апроч іншага, можна ўбачыць навіны, запіс рок-канцэрту з удзелам беларускіх выканаўцаў, а таксама сатырычную праграму “Саша і Сірожа”.

Ад 8 студзеня арыгінальны эфір пашырыцца да 2 гадзін. А яшчэ празь некалькі месяцаў працягласць арыгінальнага эфіру складзе ўжо 4 гадзіны, якія цягам сутак будуць паўтарацца. Апроч навінаў, сатырычных і музычных перадачаў “Белсат” плянуе дэманстраваць ток-шоў, дакументальныя і мастацкія фільмы, тэлевізійныя драматычныя пастаноўкі, аўтарскія праграмы розных жанраў ды іншае. Але 10 снежня галоўная ўвага працаўнікоў скіраваная на першы выпуск навінаў.

Далей Аляксей Дзікавіцкі:

“Вядома, ёсць стрэс: справа новая і даволі вялікая. Ну і спаў дрэнна (сьмяецца), зрэшты, як і мае калегі. Але таксама і адчуваньне эўфарыі, што мы добра падрыхтаваліся, што мы ня мусім выходзіць у эфір абы з чым. Што ўсё працуе і тэхнічна, і інтэлектуальна”.

Убачыць перадачу каналу “Белсат” можна праз спадарожнік “Astra”, а ад студзеня 2008 году — праз спадарожнік “Sirius”.

Севаeryн Квяткоўскі

ШТО ТАКОЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ БЕЛАРУСЬ

Тэлебачанне Беларусь — гэта новы замежны канал Польшкага тэлебачання, які будзе працаваць пад брэндам БЕЛСАТ / BELSAT TV. Фармальна ён быў зацверджаны 17 ліпеня 2007 году Галоўнай управай Польшкага тэлебачання, хоць над яго стварэннем яшчэ з чэрвеня 2006 г. працавала група дасведчаных журналістаў з Польшчы і Беларусі пад кіраўніцтвам Агнешкі Рамашэўскай-Гузы, прызначанай на пасаду Дырэктара Тэлебачання Беларусь.

ЯК УЗНІКЛА ІДЭЯ СТВАРЭННЯ КАНАЛА БЕЛСАТ

Ідэя стварэння спадарожнікавага канала, адрасаванага да глядачоў у Беларусі, узнікла на Польскім тэлебачанні ў адказ на просьбы з боку беларускіх дэмакратычных колаў. У Беларусі, як усе мы ведаем, не толькі парушаюцца асноўныя дэмакратычныя прынцыпы, у тым ліку і права грамадзянаў на незалежную і аб’ектыўную інфармацыю, але і ствараюцца перашкоды ў доступе да роднай мовы, нацыянальнай і культурнай спадчыны. Усе згаданыя элементы маюць непасрэдны ўплыў на фармаванне нацыянальнай і грамадзянскай супольнасці.

Ідэя стварэння спадарожнікавага тэлеканала, які б працягваў гістарычную місію радыёстанцый, што прычыніліся да падзення камунізму, сустрэлася з падтрымкай Міністэрства замежных спраў Польшчы, польскага ўраду і шырокага спектру палітычных сіл у парламенце. У выніку дадзены праект стаў адным з прыарытэтаў палітыкі Польшчы ў галіне міжнароднага супрацоўніцтва на карысць дэмакратыі і развіцця грамадзянскіх супольнасцяў. Дадзеная ініцыятыва здабыла

падтрымку амерыканскіх уладаў, а ў стварэнні канала БЕЛСАТ удзельнічае ўрад Літвы. Жаданне супрацоўнічаць выказалі таксама Чэшская Рэспубліка і Ірландыя.

МІСІЯ КАНАЛА БЕЛСАТ

Місіяй Тэлебачання Беларусь з’яўляецца інфармаванне жыхароў Беларусі. Такім чынам у нашых перадачах:

- дакладная і незалежная інфармацыя пра падзеі ў Беларусі, Еўропе і свеце
- цікавыя кінафільмы
- сумленна публіцыстыка, у якой адлюстроўваюцца сапраўдныя праблемы, памкненні, пазыцыя і шанцы беларускага народу
- багатая культурная прапанова, дзе побач з традыцыйнай беларускай культурай будзе прадстаўлена таксама яе новае, авангарднае і еўрапейскае аблічча
- высокая якасныя моладзевыя перадачы з улікам тых цікавых музычных з’яваў, якія ўлады імкнуцца не дапусціць да масавага гледача
- аб’ектыўны і цікавы погляд на гісторыю Беларусі, СССР і Цэнтральнай Еўропы.

ХТО СТВАРАЕ БЕЛСАТ

Над праграмай канала БЕЛСАТ працуе некалькі дзесяткаў журналістаў у Беларусі, Польшчы, Літве і Чэхіі. БЕЛСАТ — гэта тэлебачанне, якое ствараюць беларусы для беларусаў на роднай мове, блізкае іх штодзённаму жыццю.

Дзе і калі можна будзе глядзець БЕЛСАТ?

Свае перадачы БЕЛСАТ пачне трансляваць ў снежні 2007 года. Іх можна будзе прымаць па спадарожніку. На пачатак будзе гэта 16 гадзін у суткі.

Нашы праграмы

„Аб’ектыў” — Галоўныя навіны каналу, штодня свежая інфармацыя з Беларусі і свету без цензуры і прапаганды. Свет такі, які ён у сапраўднасці — у „Аб’ектыве” Белсату на Вашых экранах кожны вечар.

„Форум” — Гарачыя праблемы, важныя для ўсіх нас. Праблемы, з якімі кожны з нас сутыкаецца ў будзённым жыцці. Выбітныя эксперты і маладая публіка — у штотыднёвым ток-шоў „Форум” Эдуар-

Пачынае працаваць

да Мельнікава. Ад студзеня на Вашых экранах.

„Госць Белсату” – Цікавыя постаці культурнага, палітычнага і грамадскага жыцця сучаснай Беларусі і свету ў студыі Белсату. У нас вядомыя асобы раскажуць усю праўду – пераканайцеся самі!

„East Front” – На заходнім фронце – без змен. А на ўсходнім? – Там адбываецца шмат цікавага. Музыка прарывае фронт і лучыць народы. Музычнае шоў Белсату – не толькі пра беларускую музыку.

„Запальнічка” – Rock’n’roll is dead? Беларускі – дакладна не! Тут можна ўбачыць найноўшыя кліпы беларускай альтэрнатыўнай сцэны. Немагчымае здзяйсняецца – гіт-парад Белсату распаліць кожнага!

Press-Express - Уся незалежная прэса ў адным месцы. Найцікавейшыя матэрыялы, набольш гарачыя тэмы – у штотыднёвым аглядзе беларускіх газет і тыднёвікаў. Ты першы даведзешся аб тым, што варта прачытаць на гэтым тыдні.

„Кішэнь” – Найважнейшыя эканамічныя праблемы мы будзем абмяркоўваць на кухні. Эканоміка без Дзяржплану – усё, што датычыць кожнага сямейнага бюджэту.

„Невядомая Беларусь” – Кожнае пакаленне беларусаў вывучала ў школе гісторыю. Кожнае пакаленне беларусаў вывучала іншую гісторыю. Якой на самой справе была гісторыя нашай краіны? Чаго заўсёды не хапала ў падручніках па гісторыі? Гэта Вы ўбачыце ў дакументальным цыклі „Невядомая Беларусь”.

„Калыханкі”, „Жаўтуха” – Супергероі экрану, зоркі сусветнага фармату. Галівуд бляднее – Саша і Сірожа ва ўласных асобах у вельмі спецыфічных інфармацыйных перадачах: „Калыханка” і „Жаўтуха”. Толькі на Белсаце.

„Рэпарцёр” – Падзеі з твайго гораду, якіх не паказвае мясцовае тэлебачанне – занадта праўдзівыя? Калі ведаеш гісторыю, якую павінны пачуць усе, падзяліся з намі, і Ты ўбачыш яе па тэлебачанні ў штотыднёвай перадачы рэпарцёраў Белсату.

„Элі Макбіл” – Чаго шукае юрыст у нью-ёркскіх джунглях? Каханьня? Немагчыма! Хаця ёсць выключэнне – прыгажуня Каліста Флокхарт з серыялу, які захапіў мільёны глядачоў у цэлым свеце. Ад 8 студзеня на Тваім экране. Па-беларуску, як усе кінафільмы на нашым канале.

„Бульбаны” – Ці намаляваная сям’я можа

быць больш рэальнай, чым праўдзівая? А можа яна кагосьці табе нагадвае? Суседзяў? А як іх зваць? Бо гэта – Бульбаны. Найбольш нетыповая беларуская сям’я збіраецца да Вас у госці. Толькі асцярожна – яны любяць рабіць сюрпрызы!

ШТО ЗРАБІЦЬ, КАБ ПРЫМАЦЬ БЕЛСАТ TV

А. У мяне ёсць спадарожнікая антэна, якая прымае сігнал спадарожніка Astra.

1. Усё проста! 10 снежня а 18:00 па беларускім часе (17:00 польскага часу) уключы тэлевізар і пашукай назву Белсат TV у спісе каналаў.

2. Калі не знойдзеш нас адразу, паспрабуй уключыць аперацыю SCAN, якая актуалізуе спіс каналаў.

3. Дадай Белсат TV да ўлюбёных, каб першая незалежная тэлевізія для Беларусі заўсёды была пад рукой!

Б. У мяне ёсць спадарожнікая антэна, аднак яна скіраваная на іншы спадарожнік.

1. Гэта таксама проста! Пакруці антэну гарызантальна ўправа і ўлева, знайдзі сігнал Astra.

2. Калі ўпэўнішся, што сярод каналаў ёсць Белсат TV, а якасць прыёму добрая, замацуй антэну. Жадаем прыемна правесці час з нашымі перадачамі.

Практычная парада:

Перастаўляючыся на Astra, ты не муціш адмаўляцца ад прыёму дагэтуль ужыванага спадарожніка. Дастаткова паставіць яшчэ адну галоўку (канвертар). Дзякуючы дадатковым канвертарам ты можаш прымаць сігнал нават з некалькіх спадарожнікаў.

3. Калі ў тваёй апаратуры ёсць функцыя аўта-

матычнага выбару спадарожніка, табе не трэба варочаць антэну. Дастаткова наставіць параметры: Астра 1 K_r, пазіцыя 19,2° E, палярызацыя H, частата 10773 МГц.

В. У мяне няма абсталявання, а я б хацеў глядзець Белсат.

1. 10 снежня Белсат TV пачынае трансляваць перадачы па спадарожніку Астра. Чым далей на Ўсход, тым слабейшы сігнал Астры, таму варта выбраць іншы, магутнейшы спадарожнік.

2. Каб дайсці да кожнага беларускага дому, ад студзеня 2008 году Белсат TV будуць трансляваць таксама па спадарожніку Sirius. Ён прапануе найбольш бясплатных, некадаваных каналаў на расейскай і ўкраінскай мовах. Цяпер да іх далучыцца і доўгачаканы спадарожніковы тэлеканал на беларускай мове.

3. Ужо сёння можна купіць спадарожніковую антэну і скіраваць яе на магутны Sirius. Памятай, што замацоўваць антэну трэба па тым баку будынку, які апоўдні асвятляецца сонцам – менавіта з гэтага найцяплейшага пункту на небе да цябе прыйдзе новая тэлевізія Белсат TV.

Для якаснага прыёму правядзі кабель ад антэны да прыёмніка найкарацейшым шляхам, пастарайся, каб ніякія перашкоды (напрыклад, дрэвы) не засланялі антэны. Не вешай талеркі вельмі высока, каб яна не была на ветры.

4. Пошук і настройка канала адбываецца гэтак жа, як у выпадку кожнага іншага спадарожніка. Усё гэта можна выканаць самастойна, карыстаючыся тэхнічнай інструкцыяй па абслугоўванні антэны. Калі ў цябе ўзнікнуць пытанні, з імі можна звяртацца, напрыклад, да прадаўца.

Белсат TV – тваё права выбару!

Народны фронт дзейнічае

У МІНУЛЫЯ ВХОДНЫЯ Ё АКТАВАЙ ЗАЛІ ПАЛАЦА КУЛЬТУРЫ МАЗА ПРАЙШОЎ ДЗЯСЯТЫ З'ЕЗД ПАРТЫІ "БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ ФРОНТ". У АДПАВЕДНАСЬЦІ СА СТАТУТАМ, КІРАЎНІЦТВА ПАРТЫІ СПРАВЗДАЧЫЛАСЯ ЗА АПОШНІЯ ДВА ГАДЫ, ПАСЬЛЯ ЧАГО АДБЫЛІСЯ ВЫБАРЫ НОВАГА КІРАЎНІЦТВА.

У адрозьненні ад папярэдніх з'ездаў, на гэты раз пасаду лідэра партыі аспрэчвалі ажно трое прэтэндэнтаў – Вінцук Вячорка, Віктар Івашкевіч і Алесь Міхалевіч. Галасаваньне было доўгім і бурным, у рэшце аніводзін з прэтэндэнтаў не набраў неабходных 50% плюс адзін голас.

У гэтай сытуацыі партыя здолела падцьвердзіць статус адной з найбольш дэмакратычных структураў краіны. У патавай сытуацыі ініцыятыву ўзяў на сябе вэтэран Фронту Лявон Баршчэўскі, вылучыўшы сваю кандыдатуру ў якасьці кампраміснай. Ён і быў абраны старшыней.

Намесьнікамі сталі Вінцук Вячорка, Алесь Міхалевіч, Юрась Губарэвіч, Аляксей Янукевіч і Віктар Івашкевіч.

ДАВЕДКА

Лявон Баршчэўскі. Нарадзіўся 4 сакавіка 1958 г. у Полацку.

1975 г. – паступіў у Менскі пэдагагічны інстытут замежных моваў на спецыяльнасьць нямецкай і ангельскай мовы. Працаваў выкладчыкам нямецкай і ангельскай моваў у роднай школе №10 Полацку, потым у Наваполацкім політэхнічным інстытуце.

1987 г. – скончыў аспірантуру пры Менскім пэдынастытуце замежных моваў.

Кандыдат філялягічных навук.

1990-1995 гг. – дэпутат Вярхоўнага Савету XII скліканьня, уваходзіў у склад парламэнцкай апазыцыі БНФ. Быў сябрам камісіі ў пытаньнях адукацыі, культуры і захаваньня гістарычнай спадчыны, а таксама сябрам камісіі ў міжнародных справах і замежнаэканамічнай дзейнасьці.

1995 г. – намесьнік старшыні Беларускага народнага фронту "Адраджэньне".

1996-1999 гг. – выканаўца абавязкаў старшыні.

Ад 1999 г. – дарадца старшыні Партыі БНФ.

Заснавальнік і намесьнік дырэктара Бела-

рускага гуманітарнага ліцэю, які цяпер працуе ў падпольлі. БГЛ зачынілі ў 2003.

У 1985 годзе Лявон Баршчэўскі разам зь Сяргеем Шупам стварыў у Менску клуб маладых перакладчыкаў "Бабілён".

Перакладаў Эхіла, Пэтрарку, Кафку, Брэхта, Ленаў, Бёля.

Перакладае са старажытнагрэцкай, лацінскай, нямецкай, ангельскай, французскай, польскай, гішпанскай.

Паводле ўласнага прызнаньня, пазэзію перакладаў больш як з трыццаці моваў, а прозу – больш як зь дзесяці. Бегла размаўляе на сямі мовах.

Баршчэўскі – рэдактар сэрыі "Biblioteka białoruska", якая пачала выходзіць у 2006 годзе ва Ўроцлаве ў Калегіюме Ўсходняй Эўропы. У сэрыі ўжо пабачылі сьвет кнігі: "Калі рукаюцца душы" Васіля Быкава і Рыгора Барадуліна, дзевяцьмоўная кніга Андрэя Хадановіча "Сьвята Новага году", кніга Ўладзімера Арлова "Каханак Яе Вялікасьці".

Адзін з апошніх перакладаў Баршчэўскага – манаграфія нямецкага дасьледніка Бэрнгарда К'яры, якая мае назву "Штодзённасьць за лініяй фронту: акупацыя, калябарацыя і супраціў у Беларусі (1941-1944 г.)".

Першай гучнай акцыяй новага кіраўніцтва партыі БНФ стаў выхад на Кастрычніцкую плошчу 12 сьнежня. Яе хроніка – з сайта Радые Свабода "За незалежную Беларусь!" на Кастрычніцкай плошчы

17:30 На Кастрычніцкай плошчы шпацыруюць міліцыянты ў цывільным.

Ініцыятарам акцыі выступіў намесьнік старшыні Партыі БНФ Віктар Івашкевіч. Ён заклікаў выйсьці на Кастрычніцкую плошчу зь бел-чырвона-белымі і эўрапейскімі сьцягамі ўсіх прыхільнікаў свабоды, незалежнасьці і эўрапейскага выбару Беларусі.

17:45 На Кастрычніцкай плошчы – каля пайсотні чалавек. На подступах да плошчы міліцыянты правяраюць рэчы мінакоў. У прылеглых дварах стаяць некалькі аўтобусаў з байцамі спэцназу міліцыі.

18:00 На плошчы каля сотні чалавек, сярод іх намесьнікі старшыні Партыі БНФ Алесь Міхалевіч, Аляксей Янукевіч, Вінцук Вячорка. Людзі яшчэ падыходзяць. Як толькі дэманстранты дасталі бел-чырвона-белыя сьцягі, спэцназаўцы пачалі іх вырываць з рук, пачалася бойка, міліцыя дзейнічала жорстка. Дэманстранты навязваюць сьцягі

сабе на плечы і скандуюць: "Жыве Беларусь! Ніякіх саюзаў з Расеяй!" Пакуль пра затрыманьні нічога не вядома. Спэцназаўцы пачалі выціскаць усіх прысутных з плошчы.

18:10 Спэцназаўцы пачалі выціскаць усіх прысутных з плошчы. Пры гэтым ламаюць дрэўкі сьцягоў. Людзі скандуюць "Жыве Беларусь!"

18:30 Міліцыянты дзейнічаюць па-ранейшаму жорстка, аднак дэманстранты разыходзіцца не зьбіраюцца. Вялікая колькасьць спэцназаўцаў ідзе сьледам за часткай дэманстрантаў, якія нясуць бел-чырвона-белы сьцяг і падышлі амаль да будынку цырку. Некаторых дэманстрантаў зьбіваюць; раз за разам здараюцца сутычкі, калі спэцназаўцы намагаюцца адабраць сьцягі.

18:40 Удзельнікаў акцыі давялі да вуліцы Інтэрнацыянальнай, аднак асобнымі групамі тыя зноў вяртаюцца на Кастрычніцкую плошчу. Адсюль іх пачынаюць выштурхоўваць у іншым кірунку – да будынку цырку і ў бок плошчы Перамогі.

18:50 Міліцыянты раз-пораз бяруць дэманстрантаў у атачэньне. Ад цырку бальшыню ўдзельнікаў акцыі выціскаюць у бок Сьвіслачы. Зьбілі моладзевага актывіста Зьмітра Хведарука: у яго адбіралі сьцяг, у выніку чаго ён моцна ўдарыўся аб асфальт.

18:59 Дэманстрантаў, сярод якіх Алесь Міхалевіч, Алесь Каліта, спэцназаўцы адціснулі ўжо да Траецкага прадмесьця.

19:00 Хуткая дапамога забрала зьбітага Зьмітра Хведарука.

19:10 Група дэманстрантаў на чале з Алесем Міхалевічам стаіць у атачэньні міліцыі ля гатэлю "Беларусь". Пакуль спэцназаўцы не дазваляюць людзям разыходзіцца.

19:14 Мабільныя тэлефоны многіх моладзевых актывістаў не адказваюць, сярод дэманстрантаў іх таксама не відаць.

19:20 Каля двух дзясяткаў дэманстрантаў цяпер паблізу Камсамольскага возера. Побач стаіць аўтазак, актыўных дзеяньняў ніводзін з бакоў пакуль ня робіць.

19:21 Зьбіты актывіст Зьміцер Хведарук дастаўлены ў 9 клінічны шпіталь Менску. Паводле мэдыкаў, ягоны стан складаны.

19:27 Усіх удзельнікаў акцыі, якіх выціснулі ў бок Камсамольскага возера, міліцыя пасадзіла ў трамвай у бок вуліцы Арлоўскай. Усяго -- больш за 25 чалавек. Самі міліцыянты гэтаксама зьехалі.

19:28 Акцыя завяршылася, але каля 30 спэцна-

заўцаў працягваюць патруляваць Кастрычніцкую плошчу.

19:59 Моцна зьбіты ў часе акцыі Зьміцер Хведарук прыйшоў у прытомнасьць, цяпер у 9-м клінічным шпіталі яму робяць рэнтгэн-здымкі чэрапа і хрыбта.

ЗЬБІТЫ МІЛІЦЫЯЙ 3. ХВЕДАРУК НЕ МОЖА РАЗМАЎЛЯЦЬ

Актывіст “Маладога фронту” Зьміцер Хведарук, моцна зьбіты байцамі міліцыі, апрытомнеў у шпіталі, але не можа гаварыць і не рэагуе на звароты.

Зьміцер удзельнічаў у разагнанай з асаблівай жорсткасьцю акцыі за незалежнасьць Беларусі ў цэнтры Менску.

Увечары ля 9-га клінічнага шпіталю Менску сабралася некалькі дзiesiąткаў чалавек. Сюды прыехала і маці Зьмітра Хведарука. Шпіталізаваны пасья зьбіцьця спэцназам Зьміцер апрытомнеў, але ён амаль не рэагуе на звароты і ня можа размаўляць.

Маці Зьмітра пераказала Свабодзе словы мэдыкаў, што косткі Зьмітра нібыта цэлыя, але ёсьць праблема з чэрапам, і яны высвятляюць, ці ёсьць ушыб мозгу і якія наступствы гэтай траўмы. Дасьледуюцца таксама траўмы жывата і нырак. Зьміцер быў моцна зьбіты байцамі міліцыі ў Купалаўскім сквэры, ёсьць відавочцы гэтых падзеяў. І яны патрабавалі, каб мэдыкі выклікалі міліцыю, што яны мусяць зрабіць паводле заканадаўства.

Актывісты “Маладога фронту” ўрэшце дамагліся, каб міліцыянты прыехалі. Яны адрэагавалі толькі тады, калі стала вядома, што тут прысутнічаюць дарадцы амэрыканскай амбасады Джонатан Мур і Сьціўэн Гілэн. Яны паведамілі Свабодзе, што сёньня ўначы чакаецца заява Дзяржаўнага дэпартаменту ЗША пра зьбіцьцё Зьмітра Хведарука і гвалтоўны разгон мірнай дэманстрацыі ў Менску.

Зьміцер не адзіны, хто атрымаў траўмы. У 6-м шпіталі знаходзіцца Зьміцер Кавалгін, у яго пабіта калена. Яшчэ адна дзяўчына па імені Паліна трапіла ў шпіталь з паламаным пальцам.

Э.ГЭЙСТЫНГС: ЗЛОЎЖЫВАНЬНЯМ РЭЖЫМУ НЕ ВІДАЦЬ КАНЦА

Кангрэсмэн Элсі Гэйстынгс, старшыня Хэльсынскай камісіі ЗША, выступіў з заявай у сувязі з жорсткім зьбіцьцём 19-гадовага Зьмітра Хведарука падчас мірнай дэманстрацыі ў Менску

12 сьнежня. Хведарук быў зьбіты АМОНам да непрытомнасьці.

“Жорсткае зьбіцьцё Зьмітра Хведарука адначасна абуральнае і трагічнае. На мінулым тыдні ён выступаў на паседжаньні Хэльсынскай камісіі ў Вашынгтоне, дзе расказваў пра небясьпеку, зь якой сутыкаюцца актывісты моладзевага руху ў Беларусі. Я ня толькі падтрымліваю змаганьне З.Хведарука за свабоду, але і асуджаю самым рашучым чынам акты жорсткасьці супраць невінаватых грамадзянаў.

Змрочная сытуацыя з правамі чалавека ў Беларусі – ні для кога не сакрэт. На жаль, запалохваньням і злоўжываньням рэжыму А.Лукашэнка не відаць канца. Мы з калегамі ў Хэльсынскай камісіі рашуча падтрымліваем З.Хведарука і ўсіх у Беларусі – маладых і старых – хто змагаецца за свабоду, дэмакратыю і правы чалавека”, – адзначае ў сваёй заяве кангрэсмэн Элсі Гэйстынгс.

4 сьнежня сёлета Зьміцер Хведарук выступаў са сьведчаньнямі ў Хэльсынскай камісіі на брыфінгу пад назвай “Будучыня Беларусі: дэмакратыя або дыктатура?”.

Любоў Лунёва

ПРАЗ ДВА ДНІ ПАСЬЛЯ АБРАНЬНЯ ЛЯВОН БАРШЧЭЎСКИ АДКАЗАЎ НА ПЫТАНЬНІ СЛУХАЧОЎ РАДЫЁ СВАБОДА. НЕКАТОРЫЯ З АДКАЗАЎ МЫ ПРАПАНУЕМ НАШЫМ ЧЫТАЧАМ. ПОУНЫ ТЭКСТ ОНЛАЙН КАНФЭРЭНЦЫ МОЖНА ЗНАЙСЬЦІ НА САЙЦЕ SVABODA.ORG

- За што Вы б хацелі ўвайсці ў гісторыю?
- Гісторыя безь мяне як-небудзь абыдзеца. Была б Беларусь у гісторыі вечна, а ўсё астатняе - няважна.
- Што рабіць далей?
- Гуртаваць грамадзтва, рабіць так, каб яно пераадольвала страх і не баялася змагацца за свае правы.
- Ці зьбіраецеся вы працягваць “прагматычны” накірунак у вашай партыі. Дзеля рэалізацыі гэтага накірунку вы у свой час развалілі адзіны Фронт.
- Нармальны чалавек - заўсёды прагматык. Іначай яго месца - недзе на месяцы ці дзесьці яшчэ. Я прагматык у той меры, у якой я кіраўнік.
- Спадар Лявон! Чым, на Ваш погляд, тлумачыцца тое, што добрая частка сяброў ПБНФ увайшла ў фракцыю “Рэгіёны за свабоду” на апошнім кангрэсе? Ці ня тым, што інтарэсы партыяў (і ПБНФ у прыватнасьці)на гэтым этапе увайшлі ў супярэчнасьць зь інтарэсамі нацыі (наяўнасьць адзінай ідэалёгічнай, структурнай і пэрсанальнай альтэрнатывы рэжыму без падзелу паводле ідэалёгічных прынцыпаў)? Ці Вы лічыце такой альтэрнатывай АДС з сустаршынямі?

ЛЯВОН БАРШЧЭЎСКИ - ПЕРШАЕ ІНТЭРВ'Ю ПАСЬЛЯ АБРАНЬНЯ

- Галоўнае – гэта арганізацыя працы – пад якой шылдай чалавек працуе, калі ён робіць справу на карысьць Беларусі, такой, якой мы хочам яе бачыць – гэта й ёсьць галоўны крытэр. Але я – за яснасьць, я павінен ведаць, на каго я магу разлічваць усваёй працы, што чалавек выканае гэтую працу, а на каго я не магу разлічваць, бо ён аддасць прыярытэт іншаму чалавеку. Тут усё вельмі проста: я – за гранічную яснасьць і празрыстасьць адносінаў з АДС, і з рухам сп. Мілінкевіча, і яны ўжо ведаюць гэтую маю лінію.

- Шчыра вітаю Вас напасадзе старшыні БНФ. На мой погляд, Вам, як і іншым дэмакратычным партыям, трэба сур'ёзна заняцца сродкамі інфармацыі насельніцтва. Іх вельмі мала і з мизэрнымі накладамі. Было б ня лішнім, каб сябры партыі арганізавалі падпіску на газэты “Народная воля”, “Наша Ніва” і іншыя.

- Я – за тое, каб партыя актыўна ўдзельнічала ў прапагандзе названых выданьняў. Гэта важны момант дзейнасьці. Я думаю, што так і рабілася, ці можа рабілася неэфэктыўна. Гэтае пытаньне мы разгледзім спэцыяльна.

- Віншую Вас з прыняццем мужа на рашэньня. Дай Вам Бог не дапусіць да расколу так важнай для Беларусі партыі.

- Расколу ня будзе, менавіта з той прычыны, пра якую я гаварыў – партыя ідэйная. Могуць быць больш здатныя або менш здатныя кіраўнікі, у нас мэханізм абсалютна дэмакратычны, мы – самая дэмакратычная партыя ў сваім унутраным жыцьці, і калі нават нейкае рашэньне па выбарах будзе памылковае, яго можна выправіць і палепшыць сытуацыю. Так што пытаньне пра раскол не стаіць, як не стаіць пытаньне, за што мы змагаемся – за Беларусь ці яшчэ за што-небудзь.

Падрыхтаваў Эдуард БРОКАРАЎ

К. Ст'юарт: ЗША рыхтуюць новыя санкцыі

АМБАСАДАРКА ЗША ў БЕЛАРУСІ КАРЭН СТ'ЮАРТ РЭЗКА АСУДЗІЛА ГВАЛТОЎНЫ РАЗГОН УЧОРАШНЯЙ АКЦЫІ НА КАСТРЫЧНІЦКАЙ ПЛОШЧЫ, ЗЬБІЦЬЦЁ ЗЬМІЦЕРА ХВЕДАРУКА ДЫ ІНШЫХ ДЭМАКРАТЫЧНЫХ АКТЫВІСТАЎ. ПАВОДЛЕ КІРАЎНІЦЫ АМЭРЫКАНСКАЙ ДЫПЛЯМАТЫЧНАЙ МІСІІ, ЗЛУЧАНЫЯ ШТАТЫ МАЮЦЬ НАМЕР УВЕСЬЦІ ЭКАНАМІЧНЫЯ САНКЦЫІ СУПРАЦЬ ІНШЫХ БЕЛАРУСКІХ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, А НЯ ТОЛЬКІ "БЕЛНАФТАХІМУ", У ВЫПАДКУ, КАЛІ БЕЛАРУСКІЯ ЎЛАДЫ НЯ ВЫЗВАЛЯЦЬ ПАЛІТВЯЗЬНЯЎ І НЕ ПАЧНУЦЬ ДЭМАКРАТЫЧНЫЯ РЭФОРМЫ.

Амбасадарка ЗША ў Беларусі Карэн Ст'юарт прасавую канфэрэнцыю адразу па прылёце з Вашынгтону, дзе на мінулым тыдні прадстаўнікі беларускай апазыцыі сустрэліся з прэзыдэнтам і дзяржаакратарам ЗША. І першая яе заява была рэакцыяй на зьбіцьцё Зьмітра Хведарука, Анатоля Лябедзькі, якія былі ў складзе беларускай дэлегацыі ў ЗША, ды іншых актывістаў.

Намесьнік кіраўніка дыпмсіі ЗША Джонатан Мур і амбасадарка Карэн Ст'юарт

"Я маю рэзка асудзіць дзеянні ўлады супраць мірных дэманстрантаў. Учора Зьміцер Хведарук быў жорстка зьбіты супрацоўнікамі міліцыі. Ён знаходзіцца ў шпіталі, і сёння мы працягнем спробы сустрэцца зь ім. У панядзелак пасьля

мірнай дэманстрацыі прадпрымальнікаў людзі ў цывільным затрымалі 9 чалавек – Віктара Івашкевіча, Віктара Гарбачова, Віктара Крывалю, Аляксея Кашкарава, Віктара Калея, Аляксандра Цацуру, Барыса Гарэцкага, Аляксандра Макаева і Крысьціну Шацікаву. Яны таксама зьбілі Анатоля Лябедзьку і затрымалі Вольгу Казуліну. Гэтыя жорсткія дзеянні перакрэсьліваюць дасягнуты раней невялікі прагрэс, калі дэманстрацыі прайшлі мірна. Дзярждэпартамент ЗША выказвае занепакоенасьць гэтым, і мы спадзяёмся, што гэтым людзям будзе аказаная мэдычная дапамога", — заявіла амбасадарка ЗША.

Кіраўніца амэрыканскай дыпляматычнай місіі заявіла, што ЗША па-ранейшаму настойваюць на вызваленьні палітвязьняў Аляксандра Казуліна, Андрэя Клімава, Зьмітра Дашкевіча, Артура Фінкевіча, Мікалая Аўтуховіча і Юр'я Лявонава.

Карэн Ст'юарт паведаміла, што ў выніку пашыраных санкцыяў трыццаці дзяржаўным чыноўнікам і чальцам іхніх сем'яў, якія зьбіраліся ў ЗША зь дзелавымі і турыстычнымі мэтамі, было адмоўлена ў амэрыканскіх візах.

ЗША плянуюць зрабіць захады, аналягічныя тым, якія ўжо зазнаў "Белнафтахім", у дачыненні да іншых беларускіх дзяржаўных прадпрыемстваў. На пытаньне Радые Свабода, рахункі якіх прадпрыемстваў могуць замарозіць, амбасадарка сказала: тых, якія кантралююцца "Белнафтахімам" або асобамі, супраць якіх былі ўведзеныя санкцыі, а таксама тых, дзе Аляксандар Лукашэнка асабіста прызначыў кіраўніка прадпрыемства.

Каб пазьбегнуць новых санкцыяў, беларускія ўлады павіны зрабіць наступныя крокі, заявіла амбасадарка ЗША ў Беларусі:

Злучаныя Штаты і Эўразьвяз надалей спадзяюцца, што ўлады вызваляць палітвязьняў

"Злучаныя Штаты і Эўразьвяз надалей спадзяюцца, што ўлады вызваляць палітвязьняў, што Беларусь выканае свае абавязанні адносна правядзеньня свабодных і справядлівых выбараў і забяспечыць для беларусаў асноўныя правы чалавека. Гэта не найнае спадзяваньне. Злучаныя Штаты ўвесь час дыскутуюць з Эўразьвязам наконт Беларусі. І мы працягнем рабіць адпаведныя крокі, каб сфакусаваць міжнародную ўвагу на людзях, якія нясуць адказнасьць за адсутнасьць прагрэсу ў нашых дачыненнях. У той жа час мы і надалей будзем па-сяброўску ставіцца да беларускага народу", — заявіла амбасадарка ЗША.

Карэн Ст'юарт адзначыла, што для ЗША і надалей прыярытэтам застаецца падтрымка незалежных сродкаў масавай інфармацыі. Амбасадарка выказала сумнеў, ці адбудзецца істотны прагрэс у стварэньні так званай саюзнай дзяржавы Беларусі і Расеі ў часе візыту прэзыдэнта Уладзімера Пуціна ў Беларусь.

Супраць створанага нядаўна беларуска-вэнэсуэльскага прадпрыемства па здабычы нафты Злучаныя Штаты, праўдападобна, ня будуць уводзіць эканамічныя санкцыі, паколькі "Белнафтахім" — малодшы партнэр у гэтай кампаніі, заявіла Карэн Ст'юарт.

Ганна Соўс

ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ РЫХТУЮЦА ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА СТРАЙКУ

Сёння ў Мінску правялі сход застаўшыся на волі актывісты руху "За свабоднае развіццё прадпрымальніцтва". Акрамя рашэньняў, датычных далейшых дзеяньняў у супрацьстаянні з уладамі, прадпрымальнікі падпісалі адмысловую заяву ў парламенцкую камісію, якую ўзначальвае дэпутат Палаты прадстаўнікоў Анатоль Паўловіч.

Паводле старшыні Мінскага абласнога аддзяленьня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Льва Марголіна, на сходзе прынятае катэгарычнае рашэньне аб арганізацыі ўсебеларускага страйку індывідуальных прадпрымальнікаў. "Акрамя таго, мы напісалі заяву ў парламенцкую камісію, якая займаецца пытаньнямі прадпрымальніцтва.

У гэтай заяве мы яшчэ раз далі адзнаку ўказу № 760 і заадно выказалі сваё "фе" дзеяннем уладаў у дачыненні да арыштаваных лідэраў руху "За свабоднае развіццё прадпрымальніцтва". У прыватнасці, паказалі, што ў некаторых дэпутатаў, падобна, адна рука не ведае, што робіць іншая", — зазначыў Марголін.

У заяве гаворыцца пра тое, што прадпрымальнікі ставяць у вядомасьць парламенцкую камісію і асабіста Анатоля Паўловіча аб немагчымасці прысутнічаць на сустрэчы, арганізаваць якую абяцаў гэты дэпутат 19 снежня. Прычына – арышт лідэраў "За свабоднае развіццё прадпрымальніцтва". У дакуменце таксама высунутыя патрабаванні: па-

першае, неадкладна вызваліць арыштаваных, па-другое, адмяніць указ № 760. Толькі пасля гэтага, адзначаецца ў заяве, будзе магчыма праводзіць нейкія перамовы з прадстаўнікамі ўлады.

Дарэчы, супрацоўнікамі ДАІ была затрыманая машына, у якой актывісты руху Самстыка і Луцэнка ехалі ў парламент. Прадпрымальнікам прыйшлося заплаціць штраф нібыта за парушэньне правілаў дарожнага руху. У гэты ж час адзін з падпісантаў заявы Андрэй Шэўчык выявіў, што ў яго аўтамабіля, прыпаркаванага каля офіса АГП, дзе і праходзіў сход, пабітая фара. Цяжка сказаць, выпадковасць гэта ці не, паведамляе "Барысаў Электронны".

БЕЛАРУСЬ ЧАКАЕ ШМАТЛІКІХ ВЕНЕСУЭЛЬСКІХ ТУРЫСТАЎ

У бліжэйшы час Беларусь пачнуць актыўна наведваць грамадзяне Венесуэлы, лічыць начальнік аддзела маркетынгу і выдавецкай дзейнасці Нацыянальнага агенцтва па турызме Беларусі Валерый Болдыраў.

У прыватнасці, трэба чакаць, што ў 2008 годзе атрымае развіццё ўязны «бізнес-турызм». Гэта азначае, што грамадзяне Венесуэлы будуць прыежджаць у Беларусь для распрацоўкі сумесных бізнес-праектаў, а ў час паездак выкажуць цікавасць да турыстычных рэсурсаў краіны, заявіў у інтэрв'ю БелаПАН Валерый Болдыраў.

Ён зазначыў, што першым крокам для развіцця ўязнога турызму з Венесуэлай стаў удзел Беларусі ў Нацыянальнай выставе ў Каракасе 6-10 снежня. «Зроблены штуршок для развіцця ўязнога турызму, цяпер можна меркаваць, што зацікаўленасць праявяць турыстычныя кампаніі краіны», — кажа Болдыраў.

Паводле чыноўніка, Беларусь можа быць прывабнай для турыстаў з краін Карыбскага басейна найперш сваёй прыродай і кліматам, а таксама архітэктурнымі слаўтасцямі, якія «поўнаасцю адрозніваюцца ад таго, што будавалася ў Лацінскай Амерыцы». Кошт турыстычных паслуг для грамадзян Венесуэлы можа вар'іравацца, але, на думку спецыяліста, асноўная частка расходаў будзе звязана з пералётам: на сённяшні дзень білет з Венесуэлы і назад каштуе каля 2 тыс. долараў.

АМБАСАДАРКА ЗША СУМНЯЕЦЦА Ў ПРАГРЭСЕ САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

Сёння на сустрэчы з журналістамі амбасадарка ЗША ў Беларусі Карэн Сцюарт закрнула тэму візіту ў Мінск расійскага прэзідэнта Уладзіміра Пуціна.

Амбасадарка нават пажартавала, што вельмі здзівілася, што цэнтр горада дагэтуль не перакрыты. Ёй патлумачылі, што Пуцін прылятае толькі ўвечары, таму дарогі будуць блакаваныя ўжо заўтра. Што ж тычыцца верагодных вынікаў візіту і магчымасці падпісання Канстытуцыйнага акту паміж Расіяй і Беларуссю, то з гэтае нагоды Карэн Сцюарт мяркуе вось што:

- Як старонні назіральнік я сумняюся, што будзе нейкі прагрэс у стварэнні Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. Такое маё меркаванне базуецца на тых каментарых, якія я чула.

Аляксей МІНЧОНАК

Доллар прекращает хождение по России

РОССИЯНАМ ВСЁ МЕНЬШЕ НРАВИТСЯ АМЕРИКАНСКИЙ ДОЛЛАР. ЭТО ОБЪЯСНЯЕТСЯ ЗАТЯЖНЫМ ПАДЕНИЕМ ЕГО КУРСА. ЗАТО ПОПУЛЯРНОСТЬ ЕВРО И РУБЛЯ РАСТЁТ.

Россияне постепенно избавляются от иностранной валюты. Согласно данным Центробанка, в октябре граждане продали на полмиллиарда долларов больше, чем купили. По сравнению с сентябрем разница увеличилась почти втрое: в основном за счет ослабления интереса к доллару.

Спрос за год почти не изменился. Всего в октябре граждане приобрели в обменных пунктах и операционных кассах валюты на \$6,7 млрд, как и годом ранее. Правда, по сравнению с сентябрем спрос вырос на 20%. При этом евро было куплено на 50% больше, чем в предыдущем месяце, а долларов — на 4%. В итоге в октябре в структуре совокупного спроса населения доля доллара сократилась до 63%, а доля евро, соответственно, возросла до 37%.

«Склонность населения к сбережению в евро понятна, уж слишком нестабилен курс доллара,

— не удивлён аналитик компании «Атон» Денис Попов. — Евро постепенно становится более предпочтительной иностранной валютой для сбережений. А помесячная статистика остатков на депозитах физических лиц свидетельствует о малой вероятности сокращения склонности к сбережению со стороны населения». Впрочем, определённый спрос на американскую валюту будет сохраняться, считает Леонид Слипченко из ФК «Уралсиб». Часть населения планирует тратить доллары, например, при поездках за границу. «К тому же есть финансово грамотные люди, которые могут надеяться на то, что просевший доллар в будущем подрастёт», — предполагает он.

В отличие от спроса, суммарное предложение валюты со стороны населения растёт. В октябре россияне продали \$7,2 млрд. Это на 22% больше, чем в сентябре и на 25% больше, чем год назад. При этом соотно-

шение валют, формирующих предложение, практически не изменилось: 78% доллар и 22% евро. В итоге предложение населением наличных долларов превысило спрос на 1,4 млрд долл. Эта разница вдвое больше той, что была в сентябре. В то же время спрос на наличный евро, напротив, больше предложения на \$0,9 млрд, этот показатель также превышает сентябрьский вдвое.

Но цифры демонстрируют еще одну тенденцию: население избавляется от долларов в пользу не только евро, но и рублей.

«Превышение предложения наличной иностранной валюты над спросом со стороны физических лиц в октябре 2007 года стало продолжением тенденции текущего года, связанной с поступательной ревальвацией национальной валюты», — считает Денис Попов. «В ближайшей перспективе целесообразно ожидать увеличения отрицательного сальдо операций физических лиц на рынке наличной иностранной валюты, что будет также связано с действием фактора сезонности, вызванного ростом потребительской активности населения в конце года», — предполагает аналитик.

«Российская экономика развивается высокими темпами, — напоминает Владимир Сергиевский из ИК «Финам».

«Инвестировать в национальную валюту выгоднее, чем в валюту экономик, развивающихся медленнее, — считает эксперт. — Тем более в американскую, которая стоит на пороге рецессии».

Поэтому население избавляется от иностранной валюты в пользу рублей, которые планирует частично использовать для инвестиций, а частично израсходовать на потребление в преддверии праздников.

*Павел Сторцков
 Газета.ру*

Трое приехали в пушу

И вот –

Больше в Союзе

Никто не живет

Из фольклора 90-х годов

ТАСС уполномочен заявить

В декабре 1991 года прекратил существование Советский Союз. Восьмого числа вискулевским соглашениям исполнилось 16 лет. Многие из тех, кому довелось часть сознательной жизни провести «за советским часом», сейчас искренне сокрушаются о развале Великой Родины. Но – парадокс – практически все они знали и рассказывали приведенное ниже еще в школе. Специально для бывших советских граждан – подборка СОВЕТСКИХ АНЕКДОТОВ

Два начинающих революционера спорят о том, нужно ли в условиях революционной борьбы заводить семью. Один – за, дескать, крепкий тыл, надежная поддержка, жена – товарищ по борьбе. Другой – против. Мол, я вот имею любовницу и никаких проблем, больше времени остается на работу, легче соблюдать конспирацию – полиция не знает, когда приду-уйду... Пошли к Ленину. Дескать, Ильич, рассуди. Тот выслушал и говорит:

- Вы, товарищи, оба не правы. Настоящий революционер должен иметь и жену, и любовницу.

- Но как же тогда быть с моралью?! – Восклицают посетители.

- Никакого ущерба морали тут нет. От этого выиграет только дело. Любовница думает, что вы у жены, жена думает, что вы в полиции, полиция думает, что вы у любовницы.

А вы в подполье, товарищи, и – учиться, учится, учиться!

В штаб вбегает взволнованный Петька:

- Василий Иванович, белые в лесу!

Чапаев, задумчиво рассматривая разложенную на столе карту:

- Не до грибов, Петька, не до грибов...

Ленин и Сталин лежат в мавзолее. Ленин вдруг начинает шмыгать носом и спрашивает:

- Слушай, Иосиф, что это так воняет?

- И не говори, - отвечает Сталин, - Хрущев на весь мир обгадил.

Отправили в космос Белку, Стрелку и чукчу. Вывели на орбиту, установили связь. Земля:

- Белка, кнопочку нажми, как учили!

Белка – тык носом кнопочку, - «Гав!»

- Молодец, Белка!

- Стрелка, рычажок подвинь, как учили!

Стрелка рычажок лапкой, цап, - «Гав!»

- Молодец, Стрелка!

- Чукча, собак покормил?
- Покормил, однако.
- Вот сиди и больше ничего не трогай!

Умер Брежнев. Попал на божий суд. Ему говорят:

- Поскольку ты человек выдающийся, то сам выбирай, куда тебя направить – ад, или в рай. Только учти, что рай у нас – для верующих, а ада – два: социалистический и капиталистический.

- Был я коммунистом, им и останусь, - отвечает Леонид Ильич, - пойду в социалистический ад.

Приставили к нему охрану их двух чертей, ведут. Один черт спрашивает:

- Зачем же ты сам ад выбрал? Тебя же там в смоле варить будут.

- Не будут, - отвечает Брежнев, - ад же социалистический: смола есть - дров нету, дрова есть – смолы нету, пока привезут – черти напьются, а протрезвеют – глядишь, котел украли.

В Ставке Гитлера идет совещание высшего командования. Неожиданно в кабинет заходит гестаповец, как ни в чем не бывало подходит к сейфу, набирает секретный код, достает документы, раскладывает, фотографирует, складывает обратно в сейф, закрывает, уходит.

Фюрер и фельдмаршалы обалдело за всем этим наблюдают.

- Мюллер, кто это? – спрашивает вышедший из шока Гитлер.

- Советский резидент Штирлиц, мой фюрер!

- Почему же вы его не арестуете?!

- Бесплезно, мой фюрер! Все равно отмажется!

Два диссидента разговаривают по телефону. Вдруг в трубке шум, треск, разговор прерывается. Снова звонок и один другому говорит:

- Связисты в СССР совсем плохо работают!

- Да нет, - говорит другой, - это товарищ майор не на ту кнопку нажал, у них оборудование новое.

Голос в трубке:

- Какой майор, блин! Две недели уже, как подполковник!

Собеседники хором:

- Поздравляем, товарищ подполковник!

- Спасибо, ребята, но вы не отвлекайтесь. Я с вашей помощью скоро генералом стану.

Заявление ТАСС:

Вчера на советско-китайской границе на советский мирно пашущий трактор напали китайские гегемонисты. Советский мирно пашущий трактор оказался в

окружении. Отклонив наглое предложение китайцев о капитуляции советский мирно пашущий трактор занял круговую оборону. В результате успешных действий советского мирно пашущего трактора по отражению китайской агрессии китайская сторона потеряла две бронетанковые дивизии и около восьмисот человек убитыми.

ТАСС уполномочен заявить: Советское правительство предупреждает китайскую сторону, что в случае повторения подобных действий, советская сторона вынуждена будет применить лазерные сенокосилки с вертикальным взлетом.

Горбачев после антиалкогольного Указа приезжает на завод. Подходит к рабочему, который что-то выпачивает на станке.

- Скажите, товарищ, а вот если бы Вы стакан водки выпили, то не смогли бы так работать?

- Почему, - равнодушно отвечает рабочий, - смог бы...

- А если – два стакана?

- Смог бы...

- А если три стакана?! – Не унимается Горбачев.

- Да чего ты привязался?! Работа же!

- Алло, это КГБ?

- Да, но вы знаете, у нас тут ночью случился пожар, сейчас тут такой беспорядок, позвоните пожалуйста завтра.

Спустя минуту:

- Алло, это КГБ?

- Да, но у нас был пожар, позвоните попозже.

Спустя еще минуту:

- Алло, это КГБ?

- Мужик, блин! Тебе же говорят – КГБ сгорело!

- А может мне это приятно слышать...

Времена дефицита. Жена приходит домой. Жалуется мужу:

- Вот, получила зарплату, в магазинах пусто. Зашла в кооперативный ларек, накупила на все деньги разных Сникерсов, Баунти и прочих диковинок. Жрать нечего, так вот это попробуем!

Через несколько минут на кухню входит жующий муж:

- Какую гадость они рекламируют! Я вот одну штуку съел – вата ватой.

- А что ты съел?

- Да не помню, как называется.

Жена роется в сумке.

- Хм, Сникерс на месте, Марс... Баунти... Слушай, по моему, ты Тампакс съел!

Галоўны радактар: Эдуард Брокераў, тэл. 545 89 83, электронная адрэса: brok61@yandex.ru

Наклад: 299 асобнікаў, фармат А4, 8 палос.

Падчас выдання ўжываюцца: беларуская (тарашкевіца), беларуская (наркомаўка) ды расейская мовы. Матар'ялы друкуюцца на мове аўтара. Палітычная й моўная цензура адсутнічае. Вітаюцца мастацкія творы, а таксама – журналісцкія матар'ялы на беларускай мове. Погляды аўтараў могуць не супадаць з пазыцыяй радакцыі. Радакцыя самастойна прымае рашэнні аб метаэзагоднасці ўступлення ў перапіску, а таксама аб размяшчэнні бясплатнай сацыяльнай рэкламы

У нумары выкарыстаны матар'ялы сайтаў: svaboda.org; racya.com; milinkewits.org; pbnf.org; belsat.home.pl; uzgorak.na.by